

פעילויות לקידום שפה בגן

איריס בן עמי, מומחית תחום שילוב, קדם יסודי, מתי"א ירושלים

תמונות של הילד ומשפחתו

- הילד יביא תמונות שלו ושל משפחתו, מאז שהוא נולד ועד להווה
- להכין אלבום עם התמונות ולכתוב מי בתמונה. אפשר להוסיף משפט המתאר מה עושים בתמונה.

הצגת חפץ מהבית

- הילד יביא מהבית חפץ
- הילד יספר לגננת/או לקבוצת ילדים קטנה על החפץ
- הילד יתן לחברים לגעת, לשחק
- הילד יראה את החפץ ויספר עליו לכלל ילדי הגן

המבוגר כמודל חיקוי

צוות הגן משמש מודל לחיקוי עבור הילדים לכן יש לדבר אל הילדים בקול רם ובשפה ברורה ותקינה.
רצוי לדבר אל הילדים שמתקשים במשפטים קצרים.
לחלק משימה למטלות קטנות.
לחזור על מבע של הילד באופן ברור ותקין. למשל, הילד אומר "מים", המבוגר חוזר אחריו "אתה רוצה לשתות מים, הנה כוס מים".
במקרה של היגוי משובש לחזור על המילה באופן תקין.
הילד "אני אוצה אלון" המבוגר אומר "אתה רוצה בלון"?

איך מבקשים לשחק עם חבר? לשחק עם חבר?

לתרגל עם הגננת בעזרת בובות כיצד פונים לחבר. בהמשך הגננת פונה לאחד מילדי הגן ומדגימה כיצד היא פונה אליו. בשלב הבא הגננת ניגשת עם הילד לחבר ורק מעודדת ומקשיבה איך הוא פונה לחבר.
מבעים שניתן להשתמש בהם -
אני רוצה לשחק איתך
רוצה לשחק איתי?
• להגיד לילד שאם הוא מתקשה אפשר לפנות לצוות לבקש עזרה

איך מבקשים משחק מחבר? מחבר?

לתרגל עם הגננת בעזרת בובות כיצד פונים לחבר. . בהמשך הגננת פונה לאחד מילדי הגן ומדגימה כיצד היא פונה אליו. בשלב הבא הגננת ניגשת עם הילד לחבר ורק מעודדת ומקשיבה איך הוא פונה לחבר.
מבעים שניתן להשתמש בהם -
- תן לי בבקשה
- אני רוצה את ה...
- בא נעשה תורות
- אולי נשחק ביחד ב...
• להגיד לילד שאם הוא מתקשה אפשר לפנות לצוות לבקש עזרה

ללמוד לבקש חפץ

- הגננת משחקת עם הילד במשחק הרכבה פשוט. החלקים נמצאים אצל הגננת.
- כל פעם שמגיע תור הילד הוא צריך לבקש מהגננת את החלק שהוא רוצה.
- "תני לי", "תני לי בבקשה" או "אני רוצה".

מחברת פעלים

- לצלם את הילד עושה פעולות יומיומיות, להכין מחברת /כרטיסיות.
- לכתוב מה רואים בתמונה.
- לפי רמת הילד ללמד פעלים בהטיות של זכר נקבה, יחיד רבים, והטיות של זמנים.
- במקום לצלם את הילד ניתן להוריד תמונות מאתרים שונים .

סדר יום בגן חיקוי

- להכין כרטיסיות המתארות פעולות בגן. (צילומים או ציורים).
- לסדר כל בוקר את הפעולות של אותו יום ולעבור עם הילד על סדר היום.
- המבוגר מספר מה הפעילות ובהמשך הילד מספר.
- במשך היום אפשר להזכיר לילד איזו פעילות תהיה בקרוב.
- לשחק עם הכרטיסיות ולתאר מה רואים בתמונות.

משחק

"כן" ו"לא" (מתוך החוברת - "על ילדים, רגשות וחברים")

- הגננת אומרת היגדים שונים על ילדים, אפשר להשתמש בחפצים שונים.
- הילדים צריכים לענות - "כן", "לא" או "נכון" "לא נכון".
- למשל, ליהונתן יש כובע אדום. יונתן יושב על כסא. יונתן אוכל, יונתן מחזיק בובה וכו'.

לימוד המושג "אותו דבר" "לא אותו דבר"

- שימוש בחפצים /תמונות - זהות שונות
- הילד יגיד "אותו דבר"/ "לא אותו דבר"
- השימוש במושגים אלו הוא ראשוני . בהתאם לרמה של הילד ניתן להשתמש בהמשך במושגים - שווה /שונה .

לימוד מושג תורות

- כאשר משחקים עם מספר ילדים ניתן ללמוד את המושג - תור. עכשיו התור של יהונתן, עכשיו התור של יעל וכו'
- אם הילד מתקשה להבין את המושג תור ולעקוב אחרי התורות אפשר בשלב ראשון להקל, - להכין פתק עם ציור, או חפץ שעובר מילד לילד במהלך המשחק, הילד שזה נמצא אצלו- סימן שהגיע התור שלו.

רגשות ופתרון בעיות

הבנת רגשות של עצמי

הגנת שואלת -

- למה אתה כועס/עצוב?
- למה לא נעים לך?
- הגנת והילד חושבים ביחד על התשובה למשל,

אתה כועס כי לא קיבלת את הבימבה

חושבים ביחד על פתרונות, מה אפשר לעשות כשכועסים /עצובים וכו'?

אפשר לבחור משחק אחר, לשחק בתורות, לוותר לחבר לפנות לצוות לעזרה וכו'

הבנת רגשות של חבר

הגנת שואלת -

- למה יהונתן כועס/עצוב?
  - למה לא נעים לו?
  - הגנת והילד חושבים ביחד על התשובה למשל,
  - הוא לא רצה שתיקח לו את המשחק
- חושבים ביחד על פתרונות, מה אפשר לעשות? איך אפשר לעזור ליהונתן?
- לפנות לצוות, לוותר, לשחק בתורות וכו'

משחקים לפיתוח שפה

משחקי לוטו, משחקי זכרון

הגנת יכולה להכין להשתמש במגוון משחקי זכרון ולוטו שיש בחנויות. כמו כן אפשר להכין משחקים בהתאם לנושאים שנלמדים ובהתאמה לרמה של הילד.

ספרים

חשיפה לספרים שונים לפי רמת הילד

במהלך ההקראה הילד יהיה פעיל. הגנת שואלת שאלות, מבקשת מהילד לספר מה הוא רואה בתמונה, מה לדעתו יקרה בהמשך וכו' רצוי לקרוא ספר כמה פעמים.